

ark.NBLF\DSB_policy_03

NORSK BRANNBEFALS LANDSFORBUND

Norwegian Association of Fire Officers

Member of Federation of the European Union Fire Officers Associations

Direktør Thor Suhrke
Direktoratet for brann- og elsikkerhet
Postboks 2014
3103 TØNSBERG

Skien 28. mars 2003.

KONSEKVENSER AV SAMMENSLÅING AV DBE OG DSB OG OMORGANISERING AV SIVILFORSVARET

Vi er kjent med at det pågår utredninger og vurderinger i forbindelse med sammenslåingen av DBE og DSB, og endringer i organiseringen av Sivilforsvaret.

NBLF ønsker i den sammenheng å gi til kjenne noen synspunkter angående hva som er viktig, advare mot mulige fallgruver og gi råd om hva som bør være riktige strategiske satsninger i begynnelsen av det nye direktoratets virke. Vi tillater oss å be om at disse synspunkter bringes fram for de riktige arbeidsgrupper og besluttede organ i denne forbindelse.

NBLF vil benytte anledningen til å ønske lykke til i forbindelse med sammenslåingen, og er sikker på at i det lange løp var det en riktig beslutning på slå sammen de Direktoratet for sivil beredskap med Direktoratet for brann og – elsikkerhet.

Våre synspunkter, som ble behandlet på NBLFs styremøte den 27.. mars 2003, framkommer på de følgende sider.

Med hilsen

Guttorm Liebe
Leder

Brannsjef Guttorm Liebe
Skien brann- og feiervesen
Postboks 198, sentrum, N-3701 SKIEN
Tlf: - 47 - 35 59 34 10, Fax: - 47 - 35 52 01 70 e-mail: guttorm.liebe@skien.kommune.no

NBLF har følgende synspunkter i forbindelse med:

<p style="text-align: center;">SAMMENSLÅING AV DBE OG DSB OG OMORGANISERING AV SIVILFORSVARET</p>
--

NYTT DIREKTORAT – NYTT UTGANGPUNKT

Det er viktig å betrakte det nye direktoratet som noe som gir nye muligheter. NBLF advarer derfor mot at de to eksisterende direktoratene tviholder på sine egne interesser i sammenslåingsprosessen.

Det forebyggende brannvernarbeidet må fortsatt bli et satsningsområde. Det nye direktoratet må fortsatt kunne bistå de lokale brannvesen med spisskompetanse innfor brannfaglige og juridiske områder.

Det nye direktoratet må videreføre DBEs kontroll av de lokale brannvesen, og kunne ha sanksjonsmuligheter overfor kommuner som ikke i tilstrekkelig grad følger opp sine brannvernforpliktelser.

”DANSKE TILSTANDER”

Vi vil når Sivilforsvaret er omorganisert kunne få ønske om "danske tilstander", - dette må hindres. Gamle DBEs forvaltningsoppgaver, som blant annet går ut på kontroll av kommuner/brannvesen regner vi med vil fortsette i det nye direktoratet, som samtidig vil få et linjeleder/driftsansvar overfor de regionale sivilforsvarstyrkene.

Dette har de i Danmark også. Det har resultert i at Staten ivaretar sitt ansvar overfor egne styrker først, og ikke sørger for at kommunene ivaretas hva angår ressurser til de lokale brannvesen. Med andre ord:

- Staten ivaretar sekundær/ tertiærstyrkene før de ivaretar primærstyrkene, - noe som er galt.

NBLF tar med andre ord til orde for at primærstyrkene må prioriteres høyere enn hva som er tilfelle i dag. Valg av tiltak og fordeling av tilleggsbevilgningene etter 11. september 2001, er ett eksempel på slik feilprioritering. At dette er forårsaket av at primærstyrkene er kommunenes ansvar aksepteres rett og slett ikke som argument, og anses som en dårlig bortforklaring. Staten er selv i stand til å avgjøre hvordan ressursene skal fordeles.

KONTROLLFUNKSJONENE

Til tross for at DBE i dag har et regionalt apparat, advares det mot å overlate kontrollfunksjonene av kommunale brannvesen til regionalt nivå / fylkesnivå. Norge er et altfor lite land til at det er riktig å opprette ytterligere et forvaltningsnivå innenfor brannvern, hvilket blir konsekvensen, - enten Fylkesmannen får kontrolloppgaven eller det overlates til et DSB-regionalkontor.

SKOLENE/ UTDANNING

I dag finnes 3 sivilforsvarsskoler, Norges brannskole og Sentralskolen for sivilt beredskap. Disse vil alle komme inn under det nye direktoratet, og skulle derfor være enkelt å samordne. Forutsetningen er at alle skolene følges opp av den samme organisatoriske enheten i det nye direktoratet.

Å se disse skolene i sammenheng og fordele oppgavene dem imellom, vil øke og høyne utdanningskvaliteten. Man må benytte anledningen til å gi primærstyrkene et bedret tilbud, særlig gjelder dette deltidsansatte i brannvesenet. Likeledes må man benytte anledningen til å skape grunnlag for å kunne samordne brannvesenets og sivilforsvarets ressurser.

ORGANISERING I FORBINDELSE MED AKSJONER

Tiden er inne til å utrede og vurdere hvordan vi skal organisere våre akutte aksjoner, fra de aller minste til de aller største. Vi har i dag ingen ensartet organisasjonsmodell for akutte innsatser. Organiseringen varierer med type hendelse, noe som neppe kan være riktig.

Vi mangler en modell i Norge som er i stand til å eskalere fra liten til kolossal uten å endre oppbygning. Denne utfordring bør det nye direktoratet ta, som en av sine første oppgaver. Akkurat på dette punkt er mottoet: "Look to USA"
Tidspunktet å gjøre dette er riktig fordi, DBE og DSB skal slås sammen under samme departementet som politiet, og vil være en positiv sak i denne samkjøringsprosessen.

TETRA

Utbygging av TETRA medfører enda en grunn til å vurdere hele vår innsatsorganisering. Det er viktig at det DBE og etter hvert det nye DSB, bruker ressurser på dette prosjektet, slik at sambandsløsningene blir tilpasset den ønskede organiseringen. TETRA bør utvikles til å bli sambandssystem også for sivilforsvaret.

KATASTROFEBEGREP

I sammenheng med vurdering av en ensartet organisering av alle typer akutte innsatser, bør det vurderes på nytt å innføre et nasjonalt katastrofebegrep vurderes.

SIVILFORSVARET

Det vil bli vanskelig å få ut de ønskelige synergieffektene ved sammenslåing av direktoratene, dersom det ikke skjer en samordning av sivilforsvaret og brannvesenet innen det nye direktoratet. Den overordnede styring av brannvesenet og sivilforsvaret bør derfor være organisatorisk samordnet i det nye direktoratet.

Det nye direktoratet vil i stor grad ha samme behov for kompetanse for å kunne styre brannvesenet og sivilforsvaret. Det gjelder for eksempel organisering, opplæring og øvelser, kommunikasjon og materiell. Å få styringen av brannvesen og sivilforsvar organisatorisk

samlet i det nye direktoratet vil skape grunnlag for et solid faglig miljø, og grunnlag for å skape best mulig samarbeide mellom brannvesenet og sivilforsvaret lokalt/ regionalt.

Betraktningsskjeller

Samtidig vil NBLF peke på at det er vesensforskjeller på de beredskapsmessige betraktninger DBE og DSB i dag har. Dette kan billedliggjøres slik:

- DBE er brannvesenets ”overordnede”. Brannvesenet over hele kloden er og vil alltid bli et lokalt fenomen, som alltid er nær hendelsen, utgjør førsteinnsatsstyrken ved ulykker og som lokalbefolkningen tyr til for ulike hjelpetjenester. Eskalering av innsatsorganisasjonen skjer ved å samle sammen mange små enheter.
- DSB er sivilforsvarets direkte overordnede. Sivilforsvaret er og vil alltid bli sekundær eller tertiærstyrker, som er ment å skulle komme lenge etter at hendelsen har skjedd. Sivilforsvaret blir derved en forsterkningsressurs som kommer ”utenfra” (slik fjernhjelpkolonnene skulle fungere).

Oppgaver

Sivilforsvaret skal være "statlig forsterkningsressurs", - hvilket altså betyr at de vil være sekundær-/ tertiærstyrker.

Sivilforsvaret skal alltid ligge under rekvirenten rent organisatorisk. Rekvirenten vil vanligvis i fredstid være politimesteren eller brannsjefen.

Sivilforsvaret skal kunne brukes ved langvarige aksjoner.

Sivilforsvarets oppgaver kan da være:

- skogbrannsløkking
- opprydding etter forurensning, flom, uvær
- vakthold
- forsyningstjeneste
- transport
- kanskje også delta/ bygge opp stabsfunksjoner (administrative støttefunksjoner)

Lokalisering

Dersom målet er at Sivilforsvaret skal brukes, må de være så nær brukeren/ rekvirenten som mulig. Brukeren vil i vårt tilfelle, være brannsjef i skadelidte kommune. Konsekvensen av dette er at Sivilforsvaret med fordel kan ha sin organisasjon og sitt materiell inne i eller i tilknytning til brannstasjoner, og at det er en fordel at vedlikeholdet av Sivilforsvarets materiell tas hånd om av brannvesenet.

Utnyttelse av utstyr og materiell

De kommunale brannvesen har lite og gammelt materiell og utstyr, som brukes hyppig. Sivilforsvaret har store mengde materiell som brukes lite og som nesten ikke slites før det må skiftes ut på grunn av alder. Samfunnsøkonomisk er dette en dårlig måte å utnytte beredskapsmateriell på. Det ville vært en bedre utnyttelse at brannvesenene i større grad gis anledning til å bruke sivilforsvarets materiell, noe som vil gi grunnlag for å kunne anskaffe mer spesialutstyr og unngå at det anskaffes ”dobbel opp”.

Regionale øvelser og opplæring

Det er behov for øvelser hvor mange brannvesen deltar samtidig. Scenariet ved slike øvelser vil alltid være store og langvarige hendelser hvor det er naturlig at sivilforsvarets styrke deltar.

Det nye direktoratet bør bidra til at brannvesenet og sivilforsvaret regionalt samarbeider om slike øvelser, og benytte dem blant annet til å prøve ut hvilken organisering og samband som fungerer best.

- o0o -